

เรื่องเล่าจากการวิจัย : ชุดโครงการ การยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างสรรค์การเรียนรู้ในภูมิภาคตะวันตก

Narrative Approach form Research : Improving Education Quality and Learning Creation in the Western Region

นรินทร์ สังข์รักษา *

Narin Sangraksa

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ของสถานศึกษา มหาวิทยาลัยและศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล 2) หาข้อเสนอแนะทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายเป็น อาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษาในมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร ครู นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา และเทศบาล สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และครูและผู้เรียนในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลของภูมิภาคตะวันตก เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การสังเคราะห์โครงการย่อยทั้ง 6 โครงการและประชุมข้อเสนอสัมมนา (Seminar Forum) ผลการวิจัย พบว่า

ก. รูปแบบในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ได้แก่ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ในภูมิภาคตะวันตก (WEST(L)EARN Model) ประกอบด้วย องค์ประกอบทักษะด้านการสร้างสร้งนวัตกรรม ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร และทักษะความพร้อมทางอาชีพ 2) การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู ประกอบด้วย (1) การปรับเปลี่ยนสถานศึกษา (2) การเตรียมสิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์ (3) การพัฒนาครูมืออาชีพ และ (4) การนิเทศติดตามอย่างสร้างสรรค์ 3) รูปแบบนวัตกรรมที่สร้างสรรค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาวิชาชีพของครูเรียกว่า PD³CE Model ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 รับรู้ (Perceive) ขั้นที่ 2 พัฒนา (Develop) ขั้นที่ 3 ออกแบบ (Design) ขั้นที่ 4 จัดกิจกรรม (Do) ขั้นที่ 5 วิพากษ์วิจารณ์สะท้อนคิด (Criticize) และขั้นที่ 6 ประเมินผล (Evaluate) 4) การสร้างเสริมศักยภาพอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์

* รองศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

.....

เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเป็นพี่เลี้ยงวิชาการ เรียกว่า 4 Ps Model ประกอบด้วย การปฐมนิเทศ และเตรียมความพร้อม การวางแผน การปฏิบัติตามบทบาทของพี่เลี้ยงทางวิชาการ และการประเมินความก้าวหน้า 5) รูปแบบการเสริมพลังให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากงานประจำสู่การวิจัยในชั้นเรียน เรียกว่า “EDU-WESTERN Model” 6) รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลเรียกว่า “รูปแบบพื้นที่ว่างแห่งการเรียนรู้” (SPACE OF Learning Model) ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ 3 ปัจจัยความสำเร็จ และ 4 ขั้นตอนการดำเนินการ

ข. แนวทางการพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและหลักสูตรมีการบูรณาการการสอดคล้องกับชีวิตจริง มีการบริหารจัดการเรียนการสอน สถาบันการศึกษาสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมภาคีเครือข่าย ครูมีไฟในตัว เต็มเต็มทักษะความรู้ทุกด้าน ผู้เรียนหาความรู้ผ่าน ICT มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จูงใจและให้รางวัลแก่ผู้เรียน มหาวิทยาลัยเป็นพี่เลี้ยงให้กับสถานศึกษา รวมถึงให้ผู้บริหาร ครูและผู้เรียนออกแบบการสร้างสรรค์การเรียนรู้ร่วมกันตามกิจกรรมและอัตลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ

คำสำคัญ : การยกระดับคุณภาพการศึกษา/ สร้างสรรค์การเรียนรู้/ ภูมิภาคตะวันตก

Abstract

This research is aimed to 1) construct the one model of how to improve quality of education and creative learning in study places, universities, and sub-district non-formal and informal education center in Thai western region and 2) find out and propose recommendation and guideline for developing them. The target groups are university supervisors, mentor teachers and their students working and studying in universities of the region. These are included to administrators, teachers and their students of schools being in Primary Educational Service Area and Secondary Educational Service Area, Municipal Educational Service Area, Department of Local Administration, and Sub-district Non-formal and Informal Education Center. The data are collected and quantitatively and qualitatively analyzed with the two qualitative and quantitative research methods. Besides the data gathered from the six subprojects and the seminar forum is synthesized too.

To improve the quality of education and the creative learning it can be presented as follows: The one model is constructed and named to WEST(L)EARN model, this is comprised of important components as skills of creating on innovation, skills of information and technology, skills of language and communication, and skills of professional preparedness. To manage the creative and integrative

.....

learning and teaching through information and technology, it should be based on the changing of education places, the preparedness of creative environments, the development of professional teachers and the supervisors with its creative approaches. The one innovative model which can create the processing of learning and develop the career paths of professional teachers found here is named to PD³CE and this has its six consecutive steps as: Step 1: Perception Step 2: Development Step 3: Designation Step 4: Doing Step 5: Criticizing and Step 6: Evaluation. To build up and enhance the capacities of professional mentors for helping and guiding the university supervisors and mentor teachers it will conduct on the way of 4PsModel beginning from the orientation and preparedness, planning, practicing along the playing roles of professional mentor and the evaluation of advancement. The model of empowering teachers to have self-continuous development starting from their routine jobs to action research in classroom is constructed and named to .EDU-Western Model”. The model of learning activities for the teachers of sub-district non-formal and informal education center is generated and named to Space of Learning Model and this is comprised of 8 components, 3 successful factors and 4 operational steps.

2. The guideline of education development can be presented as follows: Ministry of Education should have the integrated learning courses and these should be matched with the real living conditions. It should have the management of learning and teaching as well. The educational institutions should support their some research budgets for the teachers to do the researches for solving the problems of how to develop the human resources continuously. The institutions should promote the teachers to have their all life living learning. The teachers should be full-filled in all of skill dimensions. The learners can seek for the knowledge through information, communication and technology (ICT) and have their self-continuous learning. The student governors should participate in the arrangement of education. They should motivate and give some rewards to make the positive reinforcement happen with their students. The universities should mentor the educational institutions. The school administrators, teachers and their students should design the creative learning together along the way of local identities and activities.

Keywords : Improving Education Quality/ Learning Creation / Western Region

บทนำ

คณาจารย์จากคณะวิทยาการจัดการและคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับการอนุมัติทุนวิจัยแบบมุ่งเป้าจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในปีงบประมาณ 2557 แผนงานการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ในภูมิภาคตะวันตก วงเงิน 3,000,000 บาทตามสัญญา RDG 5740013 วันเริ่มสัญญา 1 กรกฎาคม 2557-30 มิถุนายน 2558 ประกอบด้วย 6 โครงการย่อย ได้แก่ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในภูมิภาคตะวันตก หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพพร จันทรนาฮู 2) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะการบูรณาการสอนอย่างสร้างสรรค์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูวิชาชีพ หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิวินิต อรรถวุฒิกุล 3) การวิจัยและพัฒนาารูปแบบนวัตกรรมที่สร้างสรรค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาวิชาชีพของครูในภูมิภาคตะวันตก หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพิน ศิริสัมพันธ์ 4) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมศักยภาพอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเป็นที่ปรึกษาและแนะนำนักศึกษาวิชาชีพครู หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรณัฐกิจรุ่งเรือง 5) การวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมพลังให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากงานประจำสู่การวิจัยในชั้นเรียนด้วยการสร้างสรรค์คุณภาพ

วิชาการและความก้าวหน้าในวิชาชีพ หัวหน้าโครงการ รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษาและ 6) การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล ในภูมิภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวีร์ บุญคุ้ม

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนไทย ให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย แต่ในขณะที่การศึกษามุ่งเน้นให้มีการพัฒนาผู้เรียน แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในการประเมินจากหน่วยงาน/สถาบันต่างๆ เช่น สมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา : IEA, องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา : OECD, สถาบันนานาชาติเพื่อการพัฒนาการจัดการ : IMD ซึ่งล้วนสรุปผลคุณภาพการศึกษาไปในทางเดียวกันว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับอยู่ในระดับต่ำมาก จึงเห็นได้ว่าคุณภาพการศึกษาไทย ถึงเวลาที่ต้องยกเครื่อง หรือต้องเปลี่ยนแปลงด้วยการกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ แต่สิ่งสำคัญของต้นน้ำ ในฐานะครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องยกเครื่องใหม่ (Re-engineering) เป็นลำดับแรก สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

และประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศ
ไทย ตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล

จากที่กล่าวมา จะพบว่าปัญหาการศึกษา
ไทย ในด้านคุณภาพการศึกษาที่สำคัญ
มีองค์ประกอบตั้งแต่ ต้นน้ำ คือ ครูตั้งแต่หน่วย
ผลิต หน่วยใช้คือ โรงเรียน และปลายน้ำคือ
ผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบ ตั้งแต่ระดับอนุบาล
ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมถึงการศึกษา
นอกระบบ คือ การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)
ดังนั้นจึงได้มุ่งพัฒนาในด้านการพัฒนาคุณภาพ
ของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนา
นวัตกรรมที่สร้างสรรค์การเรียนรู้ การสร้างเสริม
ศักยภาพอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงให้กับ
นักศึกษาวิชาชีพครู การเสริมพลังให้ครูพัฒนา
ตนเองอย่างต่อเนื่องจากงานประจำสู่การวิจัยใน
ชั้นเรียน และการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของครู
กศน. ตำบล โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา
ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายที่
ศึกษา ประกอบด้วย อาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษา
วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ในมหาวิทยาลัย
ครูและผู้เรียนตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา
และมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ รวมถึงครูและผู้เรียน
ในศูนย์ กศน. ตำบลในภูมิภาคตะวันตก
ประกอบด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี
นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร
สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์
โดย สถาบันการศึกษา และการศึกษานอก
โรงเรียนมีอิสระเต็มที่ในการเลือกจุดเน้นของการ
ยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การ

เรียนรู้ รวมทั้งการแสวงหายุทธศาสตร์และวิธีการ
ต่างๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของตนมาใช้ในการ
ดำเนินการ จากโครงการย่อยดังกล่าวเพื่อสร้าง
ต้นแบบสำหรับสังคมแห่งการเรียนรู้และการ
เรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกาภิวัตน์
ทั้งยังเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาของต้น
น้ำ คือ “ครู” ซึ่งจะเป็นเข็มมุ่งให้ครูเกิดการเรียนรู้
เพื่อการเปลี่ยนแปลงจากครูสู่ผู้เรียน (ปลายน้ำ) ทั้ง
ยังเป็นการเสริมฐานการเรียนรู้ที่สะท้อนไปสู่
คุณภาพการศึกษาไทยได้อย่างยั่งยืน และผลลัพธ์
สุดท้าย คือ การสร้างสรรค์การเรียนรู้สู่คุณภาพ
การศึกษาของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์หรือมีพัฒนาการ
ที่ดีขึ้นและนำไปสู่การยกระดับการศึกษาทั้งระบบ
ทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมในการรองรับสู่
ประชาคมอาเซียนในต้นปี พ.ศ. 2559

วัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัย

1. เพื่อออกแบบ ให้สถานศึกษา
มหาวิทยาลัย และศูนย์ กศน. ตำบล ดำเนินการ
วิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์
การเรียนรู้ และวางแผนทางการวิจัย นิเทศ กำกับ
ติดตาม สนับสนุน กระบวนการวิจัยและพัฒนา
ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ
โครงการวิจัยย่อย 6 โครงการ

2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ ผลการดำเนินงาน
ของสถานศึกษา มหาวิทยาลัยและศูนย์ กศน.
ตำบลในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและ
สร้างสรรค์การเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย
ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษารูปแบบในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ของสถานศึกษา มหาวิทยาลัยและศูนย์ กศน. ตำบล ที่ร่วมวิจัยในมิติเกี่ยวกับบุคคล ได้แก่ อาจารย์ นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษาวิชาชีพครู ครูผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ครูและ ผู้เรียนในศูนย์ กศน. ตำบล และในมิติเกี่ยวกับงาน ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นวัตกรรมที่สร้างสรรค์การเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง ให้เป็นที่ปรึกษาแนะนำนักศึกษาครูการเสริมพลังให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากงานประจำสู่ การวิจัยในชั้นเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล ในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

2.2 เพื่อหาข้อเสนอแนะทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ โดยการจัดประชุมเสวนาสร้างสรรค์ปัญญา (Seminar Forum)

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยย่อย
โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบและทดสอบความสอดคล้องของโมเดลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยเชิงสาเหตุในการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตาม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

2. เพื่อศึกษา และพัฒนาแบบจำลองการส่งเสริมทักษะการบูรณาการสอนอย่างสร้างสรรค์ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู

3. เพื่อศึกษาและพัฒนา รูปแบบ นวัตกรรมที่สร้างสรรค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนา วิชาชีพของครูในภูมิภาคตะวันตก

4. เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างเสริม ศักยภาพอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อ พัฒนาความสามารถด้านการเป็นที่ปรึกษาแนะนำ นักศึกษาวิชาชีพครู

5. เพื่อศึกษารูปแบบเสริมพลังให้ครู พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากงานประจำสู่การ วิจัยในชั้นเรียน เพื่อสร้างสรรค์คุณภาพของ ผลงานและความก้าวหน้าในวิชาชีพ

6. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลในภูมิภาคตะวันตก เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดของผู้เรียน

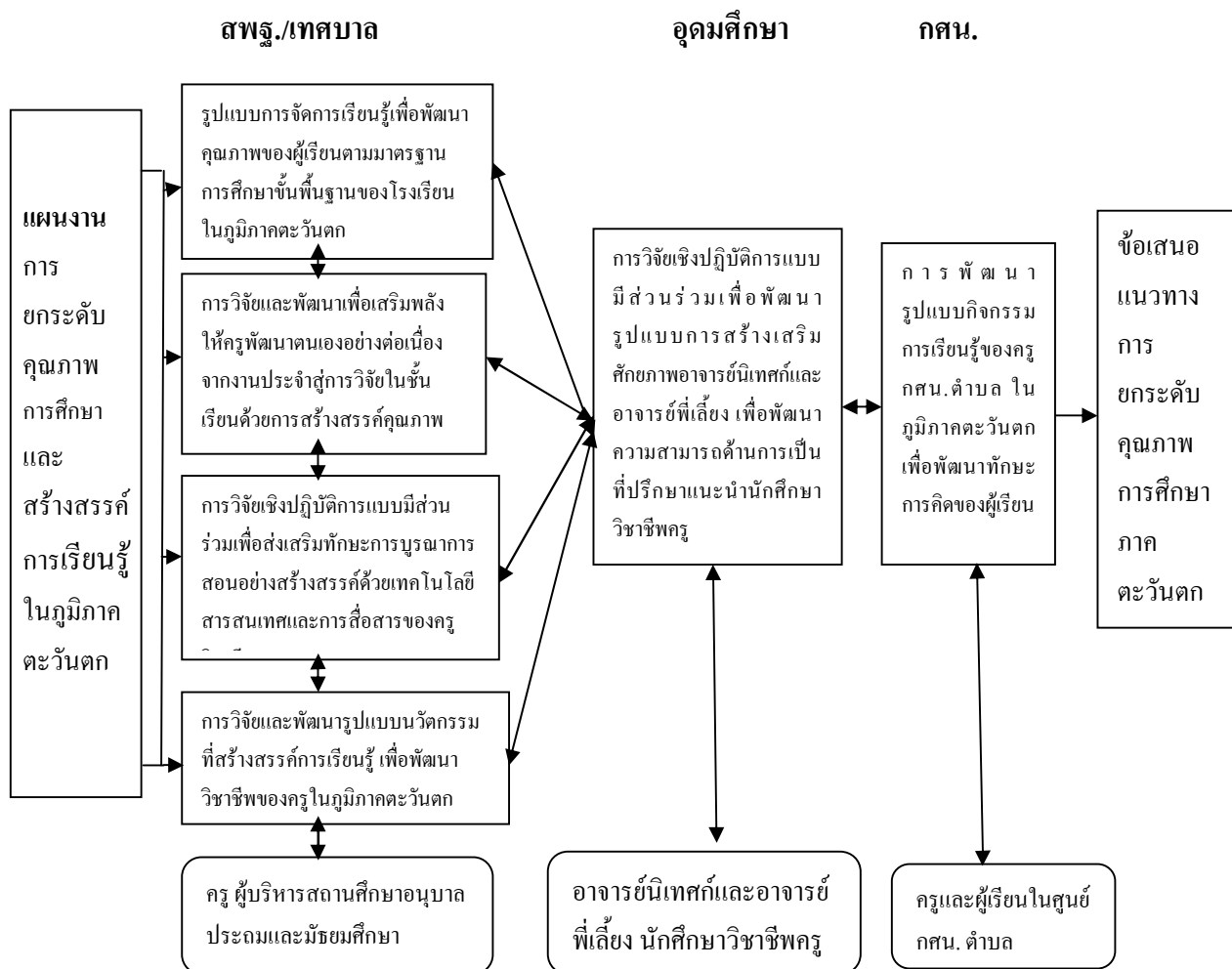

วิธีวิทยาการวิจัยในแต่ละโครงการ

โครงการที่	ชื่อโครงการวิจัย	วิธีวิทยาการวิจัย
1	รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในภูมิภาคตะวันตก	การวิจัยและพัฒนา (R&D)
2	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมทักษะการบูรณาการสอนอย่างสร้างสรรค์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูวิชาชีพ	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR)
3	การวิจัยและพัฒนาในรูปแบบนวัตกรรมที่สร้างสรรค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาวิชาชีพของครูในภูมิภาคตะวันตก	การวิจัยและพัฒนา (R&D)
4	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมศักยภาพอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเป็นที่ปรึกษาแนะนำนักศึกษาวิชาชีพครู	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR)
5	การวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมพลังให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากงานประจำสู่การวิจัยในชั้นเรียนด้วยการสร้างสรรค์คุณภาพวิชาการและความก้าวหน้าในวิชาชีพ	การวิจัยและพัฒนา (R&D) ร่วมกับ (Collaborative Classroom Action Research)
6	การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลในภูมิภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน	การวิจัยและพัฒนา (R&D)

ความเชื่อมโยงของโครงการย่อยในแผนงานการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 แสดงความเชื่อมโยงของโครงการย่อยในแผนงานการวิจัย

พื้นที่เป้าหมาย คือ ภูมิภาคตะวันตก 8 จังหวัด

แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

ในขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินการวิจัยของโครงการย่อยแต่ละโครงการ คณะผู้วิจัยมีแผนการถ่ายทอดผลการวิจัยไปสู่กลุ่มเป้าหมาย 2 ระดับ โดยมีเป้าหมายหลักในการสร้างความ

ตระหนักและความเข้าใจกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษา ประกอบด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา สำนักงานการศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันอุดมศึกษาใน

ภูมิภาคตะวันตก และสำนักงานการศึกษานอกโรงเรียนและตามอรัญชัย รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน ในการร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ โดยอาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ ครู กศน. ในภาคตะวันตก เพื่อกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติในภาคตะวันตก โดยจะดำเนินการจัดเวทีเสวนาเพื่อประชุมข้อเสนอแนะทางการยกระดับคุณภาพการศึกษา 1 ครั้ง กำหนดประเด็นดังนี้

1. สร้างความตระหนักและความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนปทุมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ กศน. ตำบลในภูมิภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของผู้เรียน นวัตกรรม เทคโนโลยี การสร้างพี่เลี้ยงของครูผู้สังเกตการณ์การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง ในภูมิภาคตะวันตก

2. ส่งเสริมการสร้างร่วมมือกันของเครือข่ายโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานการศึกษา และสำนักงานการศึกษานอกโรงเรียนและตามอรัญชัย ในพื้นที่ภูมิภาคตะวันตก ในการร่วมมือกันเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. เผยแพร่รายงานการวิจัยในรูปเอกสารคู่มือที่สามารถใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ ในช่วงระยะเวลา 3 เดือน

4. การประชุมข้อเสนอแนะทางการยกระดับคุณภาพการศึกษา (Seminar Forum) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในโครงการย่อยต่างๆ มาขับเคลื่อนข้อเสนอแนะทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้

กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภาครัฐ เอกสาร องค์การศึกษา และผู้นำองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ระดับประถมศึกษา และผู้อำนวยการเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษานอกโรงเรียนและตามอรัญชัย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระและครู รวมถึงอาจารย์ในสถาบันการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยราชภัฏในพื้นที่ รวมถึงผู้สนใจทั่วไป

กลุ่มเป้าหมาย

1. ระดับโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานการศึกษา

โรงเรียนปทุมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในภูมิภาคตะวันตกประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู ศึกษานิเทศก์ ครู กศน. ในภูมิภาคตะวันตก กำหนด 1 ครั้ง 8 จังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา

2. ระดับสถาบันอุดมศึกษา

อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพครู กำหนดผู้เข้าร่วมประชุมจากมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในพื้นที่ 4

จังหวัด คือ กาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี ราชบุรี
รวมกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 150 คน

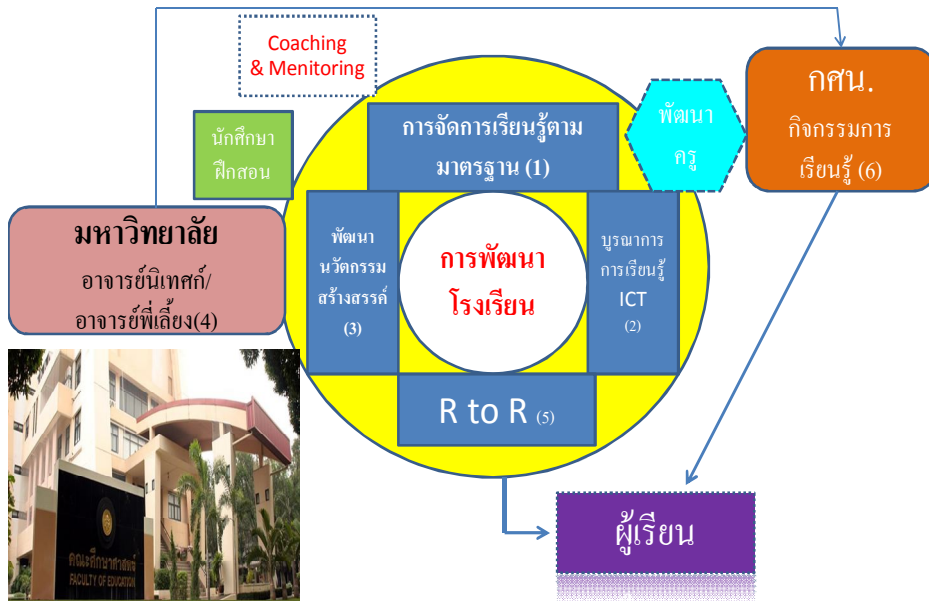
แผนการพัฒนารอบการวิจัย

คณะผู้วิจัย มีแนวทางในการสร้างและ
พัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ที่เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย
ศิลปากร และนอกมหาวิทยาลัยศิลปากร รวมถึง
นักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมอบหมาย
ให้นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาสังคม
ศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชา
วิจัยการศึกษา และสาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นผู้ช่วย
นักวิจัย ร่วมศึกษาเรียนรู้ และฝึกการลงพื้นที่

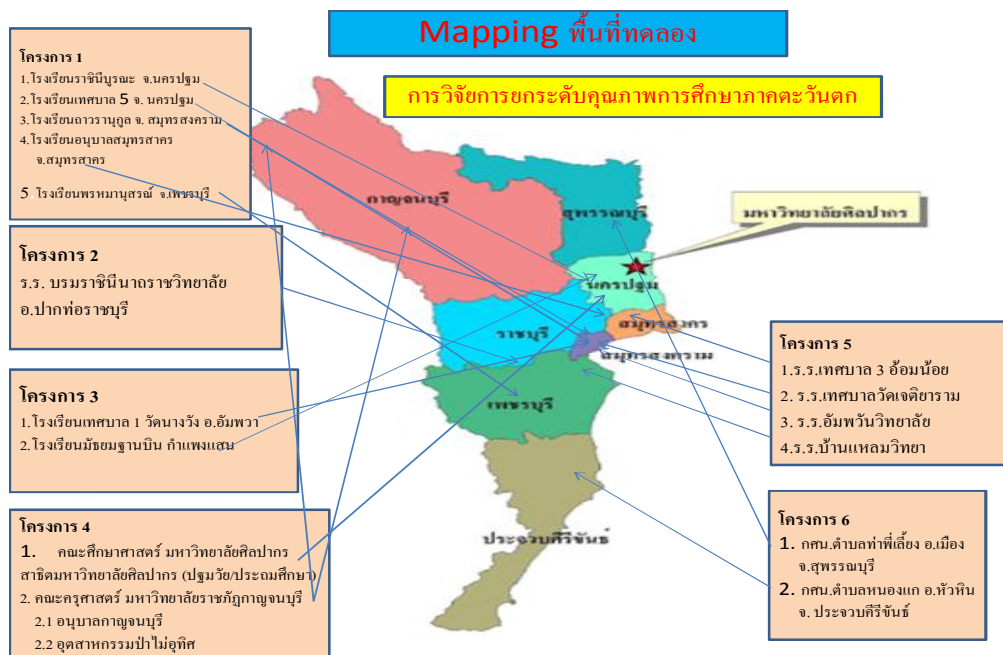
ภาคสนาม 10-15 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
การประชุมเวทีย่อย การประชุมข้อเสนอแนว
ทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นนักศึกษา
ที่สมัครใจร่วมวิจัย และร่วมในการวิจัยทุกขั้นตอน
และมีผู้ประสานงานเป็นผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ
สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 10 เป็นผู้
ประสานงานและร่วมวิจัยในโครงการย่อยบาง
โครงการที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน รวมถึงเป็นการต่อ
ยอดการดำเนินโครงการการพัฒนาครูโดยสร้าง
ระบบพี่เลี้ยง (Coaching & Mentoring) ในภูมิภาค
ตะวันตก ตลอดจนได้มีการนำเสนอผลการวิจัย
และตีพิมพ์ในระดับประเทศและนานาชาติทั้ง 6
โครงการ รายละเอียดเรื่องเล่าผ่าน Power Point
ดังนี้

การยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ในภูมิภาคตะวันตก

แผนภูมิที่ 2 แสดงความเชื่อมโยงการยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้

แผนภูมิที่ 3 แสดงการ Mapping พื้นที่ทดลอง

แผนภูมิที่ 4 แสดงกระบวนการเชื่อมโยงการวิจัย

ผลลัพธ์ (Outcome) สิ่งที่ได้เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

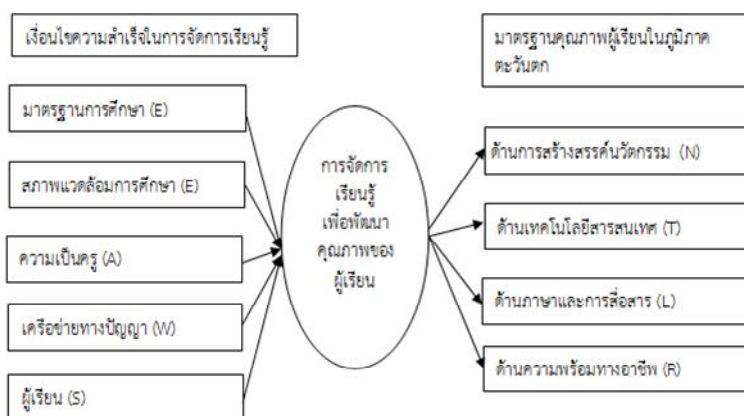
ที่	แผนงาน/โครงการ	สิ่งที่ได้
1	แผนงาน	แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างสรรคการเรียนรู้ในภาคตะวันตก วิจัยซ้อน (การสังเคราะห์และถอดบทเรียน 6 โครงการ)
2	โครงการ 1-6	Model รูปแบบการพัฒนา 6 Projects
		มาตรฐานการเรียนรู้
		นวัตกรรมการบูรณาการ ICT
		นวัตกรรมการเรียนการสอนแนวใหม่
		หลักสูตรการฝึกอบรม และคู่มือการฝึกกรม (C-CAR)
		กิจกรรมการเรียนรู้ ของ กศน.

แผนภูมิที่ 5 แสดงผลลัพธ์ (Outcome) สิ่งที่ได้เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

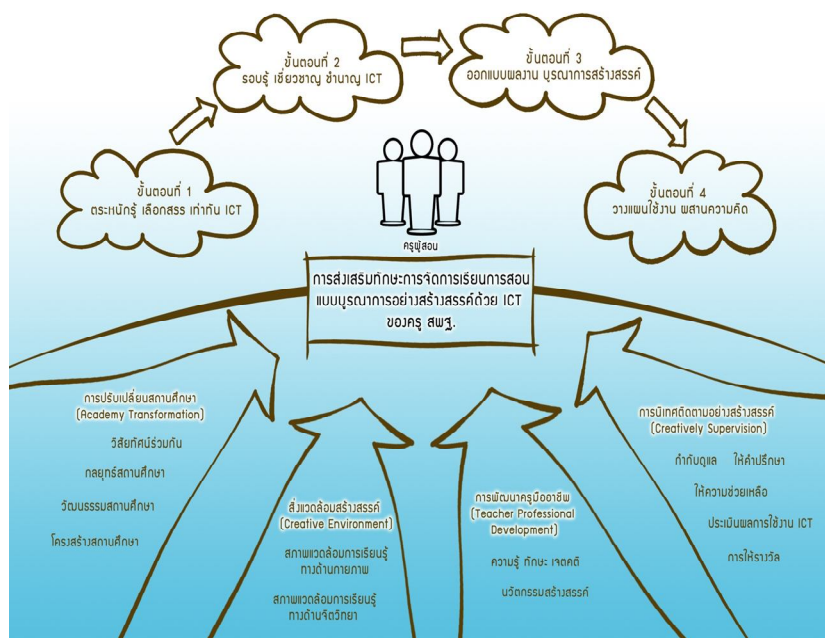

ผลการวิจัย ได้ 6 Models ในโครงการย่อยที่ 1-6 ดังภาพที่ 1-6 ดังนี้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในภูมิภาคตะวันตก

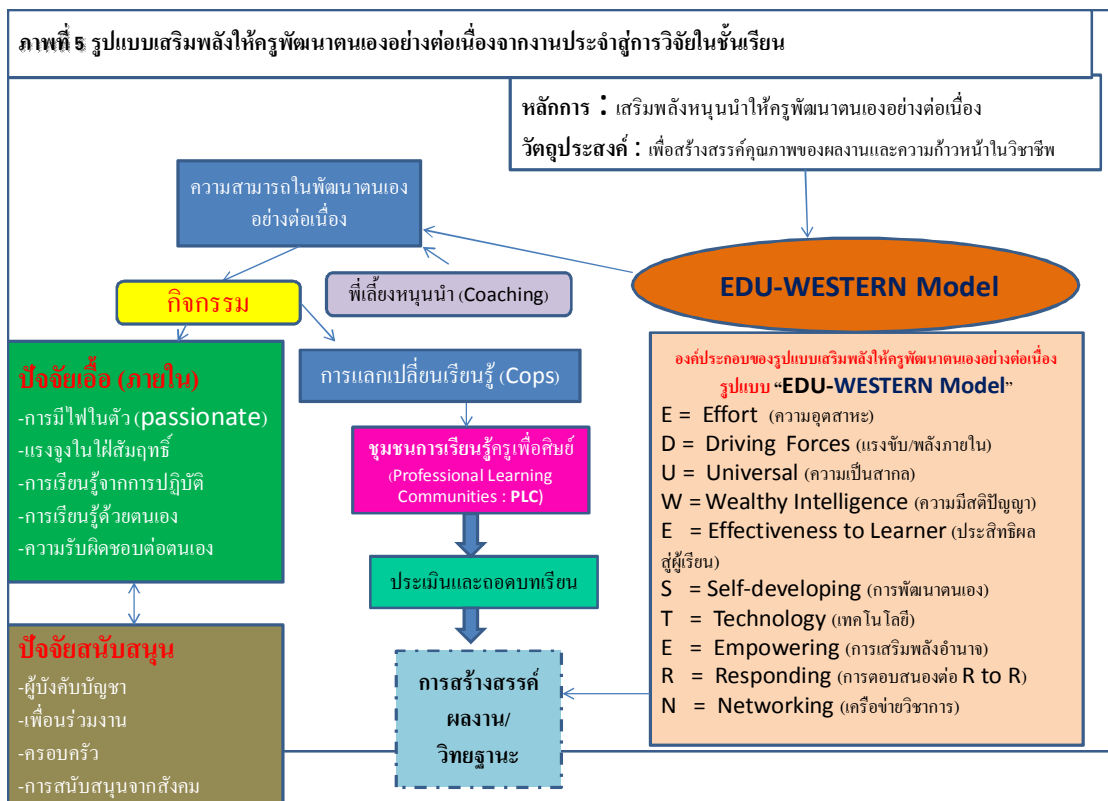

ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในภูมิภาคตะวันตก (WEST LEARN model)

ภาพที่ 2 รูปแบบการส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

ภาพที่ 6 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูทศน.ตำบล เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

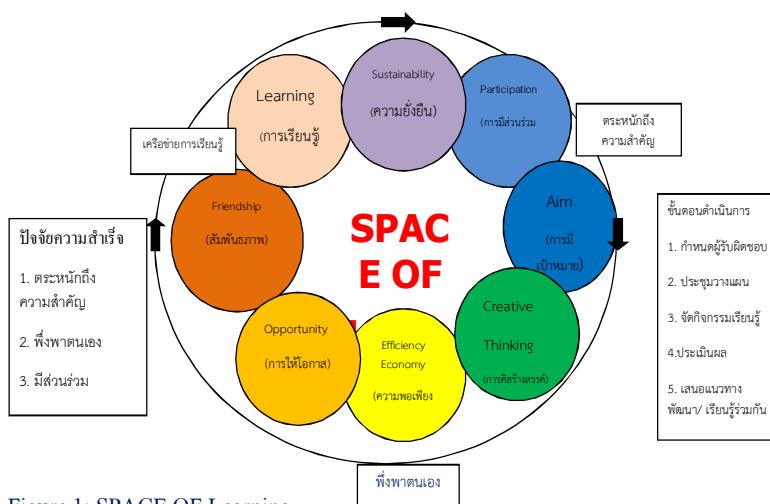

Figure 1: SPACE OF Learning

4.แนวทางการเสริมพลังในการพัฒนาตนเอง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เกิดเครือข่ายความร่วมมือ และเกิดการเรียนรู้ การปฏิบัติที่เป็นเลิศ การเทียบเคียง และบทเรียนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ มีผลงานวิชาการ และงานวิจัยในด้านการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรม การเรียนรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร การพัฒนาอาจารย์พี่เลี้ยง การเสริมสร้างการพัฒนาตนเองของครู และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน. ในภูมิภาค ตะวันตก อันนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต่อไป

2. นักศึกษาวิชาชีพครู สามารถผลิต นวัตกรรมเพื่อใช้ร่วมกับการบูรณาการการสอนอย่าง สร้างสรรค์

3. ก่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพ การศึกษา และสร้างสรรค์การเรียนรู้ในภูมิภาค ตะวันตก เพื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 รูปแบบนวัตกรรมที่สร้างสรรค์การเรียนรู้ การ เสริมสร้างศักยภาพอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่ เลี้ยง

4. สร้างรูปแบบการเสริมพลังให้ครู พัฒนาตนเองเพื่อสร้างสรรค์คุณภาพของผลงาน และความก้าวหน้าในวิชาชีพในภูมิภาคตะวันตก

5. เกิดโรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา ศูนย์ กศน. ตำบลต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์คุณภาพการศึกษาอย่าง หลากหลายในภูมิภาคตะวันตก

6. ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดการ เรียนรู้ และยกระดับคุณภาพการศึกษาในภูมิภาค ตะวันตกเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของผู้เรียน

ในศตวรรษที่ 21 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนรู้ในภูมิภาคอื่นต่อไป และทำให้มีการ เรียนรู้ การสร้างความร่วมมือกันระหว่าง โรงเรียนและชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพของ การศึกษาให้แก่ผู้เรียน

บทสรุป

จากผลการวิจัยจะได้ นวัตกรรมและ กระบวนการในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างสรรค์การเรียนรู้ในภูมิภาคตะวันตก ทั้ง ด้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ จากครูผู้เรียนที่มี ความหลากหลายมิติและประเด็นในการแก้ไข ส่งเสริมและขับเคลื่อนการแก้ปัญหาการศึกษาของ ภูมิภาคตะวันตก ในขณะนี้ทุกโครงการได้ ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วและได้รับการพิจารณาจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช) และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ต่อเนื่องในปีงบประมาณ 2558 นับเป็นความ ภาคภูมิใจของทีมวิจัยที่มีความตั้งใจและทุ่มเทกับ การวิจัยอย่างยิ่ง แม้ว่างบประมาณจะไม่มากนักแต่ ทุกทีมก็พยายามทำผลงานให้ออกมาสมบูรณ์ ซึ่ง ทางผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ Reader ของสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและสำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัยได้มาติดตามเยี่ยมชม (Site Visit) ถึงสามครั้ง ได้ให้ข้อเสนอแนะและมีการ นำเสนอเป็นระยะถึง 4-5 ครั้ง ทางแผนงานและ ทีมวิจัยต้องขอขอบพระคุณ ศ. พิเศษ ดร.กาญจนา เจริญศิริ หัวหน้าทีมสังเคราะห์งานวิจัยหรือ Reader และคณะที่ทุ่มเท ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือทาง วิชาการ จนประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา และการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤษพงษ์ กิตติกร. (2557). “การยกระดับคุณภาพครู” ใน **การประชุมคณะกรรมการปฏิรูประบบผลิตและพัฒนาครู**. ครั้งที่ 2/2557 วันที่ 24 มกราคม 2557.
- เจเลียว บุรีภักดี. (2556). “ชุมชนการเรียนรู้วิชาการ (ชรว.) Professional Learning Community (PLC)” ใน **1 ทศวรรษพัฒนาการศึกษา** นรินทร์ สังข์รักษา (บรรณาธิการ) นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร. หน้า 12-17.
- นรินทร์ สังข์รักษา เจเลียว บุรีภักดี และสุมาลี พงศ์ดิยะไพบุลย์. (2556). **รายงานการวิจัย การประเมินโครงการและถอดบทเรียนจากโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการระบบพี่เลี้ยง Coaching & Mentoring ของสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 10 นครปฐม**. มหาวิทยาลัยศิลปากรและมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ไพฑูรย์ สันลารัตน์. (2555). (บรรณาธิการ). **เพื่อความเป็นเลิศของการครุศึกษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอริป จิตตฤกษ์. (2554). **ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21**. แปลจาก 21st Century Skills : Rethinking How Students Learn. กรุงเทพมหานคร: Open Worlds.
- วิจารณ์ พานิช. (2553). **ครูเพื่อศิษย์**. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์พรินติ้งเอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. (2556 ก). **การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- _____. (2556 ข). **ส่งความสุขสู่คุณภาพการศึกษา 2556**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสถาบันส่งเสริมการจัดความรู้เพื่อสังคม.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **นโยบายหลักเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (2552-2561)**. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **รายงานการวิจัย เรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การระดับนานาชาติ**. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- Anderson R, Anderson R., Davis K M et al (2007). **Supporting active learning and example based instruction with classroom technology**. SIGCSE’07, Covington, Kentucky, USA: 69–73

- Blasé J. and J.R.Blasé. (2001). **Empowering Teachers: What Successful Principals Do.** (2nd ed).
Thousand Oaks, CA: Corwin.
- Herzberg, Frederick, Bernarol and Synderman, Barbara Bloch. (1959). **The Motivation to Work.**
New York: John Wiley and Sons, Inc.
- McConnell J J. (2005). **Active and cooperative learning: Tips and tricks (Part I).** inroads –
SIGCSE Bull. 37(2): 27–30.
- Stewart, vivien. (2012). **A world - class education : learning from international models of
excellence and innovation.** United State of America : ASCD.
- Sweeny, Barry W. (2008). **Leading the Teacher Induction and Mentoring Program.** 2nd ed. Library
of Congress Cataloging-in-Publication Data.
- Thomas H. Levine. (2011). “Features and strategies of supervisor professional community as a
means of improving the supervision of preservice teachers” **Teaching and Teacher
Education**, 27 (5), July 2011, Pages 930-941
- Trilling Bernie & Charles Fadel. (2009). **21st Century Skills : Learning for Life in our times.** San
Francisco: John Wiley & Sons Inc.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในปีงบประมาณ 2557 และได้ทุนต่อเนื่องในปี งบประมาณ 2558